

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט אביים ברקאי

התובעים:

1. נורית ברק
2. גדי ליפוביצקי

נגד

הנתבעים:

1. כפר אזר מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ
2. אהוד בן-שך (התביעה נמחקה)
3. יונתן שרמן (התביעה נמחקה)
4. מרדכי בכר (התביעה נמחקה)
5. שחר טנא (התביעה נמחקה)
6. ניר עפר (התביעה נמחקה)
7. שחר יוסף (התביעה נמחקה)
8. פטרושקה אורני (התביעה נמחקה)

ב"כ התובעים: עו"ד ליאת קינן – ממשרד קנולר, ישינובסקי, קינן ושות'
ב"כ הנתבעת: עו"ד ירון אילן, עו"ד אור אילן – ממשרד אבידע את אילן

פסק דין

חלק ראשון, פתח דבר – עניינו של פסק הדין; המחלוקת בקליפת אגוז; הסעדים שנתבעו;

הנושאים בהם יעסוק הדין; תוצאת פסק הדין

1. עניינו של פסק הדין; התייחסות לשאלת הסמכות העניינית, וכן למחיקת הנתבעים 2-8

1.1 עניינו של פסק הדין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

(א) פסק הדין וההליך כולו מתייחס לזכויות אותן ירשו התובעים ולמשק אשר ייקרא לצורך הנוחות גם – "משק ליפוביצקי". משק, אשר את הזכויות בו ירשו התובעים, אה ואחות, מהוריהם המנוחים. המחלוקת בפסק הדין היא סביב הגדרת נחלה כ"נחלה מלאה" או כ"נחלה חסרה". על כך בפסקה הבאה.

(ב) עניינו של פסק הדין הוא תביעה לסדרה של סעדים הצהרתיים שבבסיסם סעד הצהרתי לפיו התובעים הם בעלי זכות ל"נחלה מלאה" לצורך חלוקת כספים במושב הידוע ככפר אז"ר. בתמצית ייאמר שנחלת התובעים הוגדרה בשנת 2020, ובהחלטה מיום 10.12.20 כ"נחלה חסרה" ומכאן "הינה זכאית ל-50% מהחלוקות". זאת כאשר "נחלה מלאה" זכאית למלוא החלוקות, קרי 100% מהחלוקות (הציטוט מהודעת הנתבעת, מספח 51 לתצהיר התובעת 1).

(ג) התובעים נאלצו לצאת למערכה משפטית לאחר עשרות שנים (!) בהם היה מוצהר בכתב, ברור וידוע שנחלתם היא בגדר "נחלה מלאה". תחילת הפרשה היא בשנת 1982 שנה בה נגרעו ממשק ליפוביצקי כעשרה דונם מבלי שהתקבל פיצוי בפועל בגין "האדמה" – אך התקבלו התחייבויות בכתב חוזרות ונשנות לפיצוי. הנתבעת קיבלה בגין גריעת המקרקעין שטח של 20 דונם ל"משבצת הכפר" אך משק ליפוביצקי לא קיבל בגין הקרקע דבר. במשך כעשור, בין השנים 1982 ועד 1992 נאלצה אימם המנוחה של התובעים להמתין עד אשר יתקבל הפיצוי בגין המקרקעין. הפיצוי התבושש לבוא ולא הגיע.

(ד) בשנת 1992 חל מפנה. גם מועד יש למפנה – 3.6.1992. מועד בו התקבלה החלטה נוספת אצל הנתבעת לפיה משק ליפוביצקי ייחשב כ"נחלה מלאה". הנתבעת הבהירה והתחייבה שנחלת משק ליפוביצקי תיחשב כ"נחלה מלאה" כלומר המשק יקבל מלוא חלקו בחלוקות עתידיות שיהיו. הנתבעת אפילו הוסיפה וטענה שאימם של התובעים הסכימה לכך, וכך הטיחה באנשי משק ליפוביצקי פעם אחר פעם, כאשר אלה ביקשו לעמוד על זכויותיהם (ור' למשל סעיפים 13.5, 13.6, 13.8 להלן). אימם המנוחה של התובעים עדיין ניסתה לקבל פיצוי בגין האדמה שנגרעה מהמשק, כפי שהתחייבה הנתבעת עד שנת 1992 – ואולם הנתבעת הפנתה להחלטה מיום 3.6.1992, וכן הפנתה לכך שהמשק הוא בגדר "נחלה מלאה" ודחתה את כל פניות אנשי המשק.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

(ה) כשלושים שנה חלפו ובשנת 2020, חל שלב נוסף בפגיעה במשק ליפוביצקי. הפעם החליטה הנתבעת, על דעת עצמה, לאחר כשלושים שנה (!) בהם המשק נחשב כ"נחלה מלאה" – להודיע לבעלי הזכויות במשק שנחלתם תחשב כ"נחלה חסרה". כך ממש. החלטה אשר גורעת באחת מחצית מכל תמורה בחלוקות באות שייעשו. התובעים לא יכלו כמובן להסכים לכך ומכאן התביעה שהוגשה. תביעה אשר תתקבל בעיקרה בסיומו של פסק דין זה.

1.2 הערה ביחס לסמכות העניינית ובאשר להעברת ההליך מבית המשפט המחוזי

ההליך נפתח בבית המשפט המחוזי, והועבר בהתאם להחלטת כב' השופטת מ' אניסמן מיום 3.11.2022, וכלשון ההחלטה - "דומה כי אין חולק כי עילת התביעה מבוססת על זכות חוזית באשר להחלטת האגודה העוסקת בענין כספי הניתן להערכה ואשר הוערך על ידי התובעים עצמם בסעיף 26 לכתב התביעה בסך של 1,019,500 ₪. משכך, יש מקום לכאורה להגיש תביעה לסעד כספי, ומכל מקום גם הסעד ההצהרתי הנתבע ניתן להערכה ונופל לגדרי סמכות בית המשפט השלום".

1.3 התייחסות למחיקת הנתבעים 2-8

התביעה הוגשה בתחילה גם כנגד הנתבעים 2-8 שהם חברי וועד האגודה השיתופית – קרי הנתבעת 1. הנתבעים 2-8 נמחקו בפסק דין מיום 20.4.2023.

2. המחלוקת בקליפת אגוז

2.1 תיאור המחלוקת, כפי שיובא בשורות הבאות, אינו ממצה ואינו נכנס לכל נבכי הטענות והנימוקים שהובאו בכתבי הטענות והראיות. לצד זאת – די בתיאור המחלוקת כפי שיובא, על מנת להכניס את הקוראים לטרקלין ההליך ועל מנת שניתן יהיה להבין את מסגרת הדיון בפסק הדין.

2.2 בתמצית שבתמצית ייאמר שכתב התביעה מתייחס לגריעת שטח של כ-9 וחצי דונם ממשקם של התובעים בכפר אז"ר שטח שנכלל ב"חלקה ג'" של הנתבעת (להלן: "המושב"). גריעת השטח נעשתה עוד בטרם ירשו התובעים זכויות במשק וכבר בתחילת שנות ה-80 של המאה הקודמת. התובעים מתארים התנהלות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

סביב גריעת שטחם ולגופו של ענין טוענים שכעת יש להכיר בהם כבעלי זכות ל"נחלה מלאה" – וזאת לצרכי חלוקת כספים ומערך התחשבנות בין בעלי המקרקעין.

2.3 מנגד, טוענת הנתבעת שבגין גריעת השטח התקבל כבר פיצוי זה מכבר, בסך של 1,000,000 שקל ישן ביום 30.6.1983. מכאן, ותוך התייחסות לנימוקים נוספים, לרבות החלטות מאוחרות ואף פסק בורר מיום 18.6.2017 (ור' סעיף 15 להלן) טוענת הנתבעת שזכויות התובעים הם כ"נחלה חסרה", קרי רק 50% מזכויות בחלוקות.

3. הסעדים להם עתרו התובעים

3.1 התובעים עתרו למתן צו המצהיר, מורה וקובע שיש לראות בהם בעלי זכויות ב"נחלה מלאה", לצורך חלוקת כספים על ידי הנתבעת או כל פעולה אחרת שנעשית על ידי הנתבעת ובפרט לצורך חישוב חלוקת פיצויים בתחומי כפר אז"ר. זאת ככל "נחלה מלאה" אחרת במושב, בהתאם להתחייבויות הנתבעת והתנהלותה בעבר.

3.2 עוד עתרו התובעים לאכוף על הנתבעת לקיים הסכמות שגובשו והתחייבויות עבר שנתנה ולפיהן יש לראות את משק התובעים כ"נחלה מלאה" לצורך חלוקת כספים או כל פעולה אחרת של הנתבעת.

3.3 בנוסף, ביקשו התובעים להצהיר שהחלטת הנתבעת לפיה בשל נטילת שטחים מחלקה ג' המשויכים לנחלה, זכאים בעלי הזכויות בנחלה לחלוקת כספים בשיעור מופחת, נעשתה תוך הפרת הסכם והתחייבות כלפי התובעים או כלפי אימם המנוחה, בנעליה נכנסו התובעים, ולפיכך לבטלה.

3.4 התובעים הוסיפו וביקשו להצהיר שהחלטת חברי הוועד (הנתבעים 2-8 אשר התביעה כנגדם נמחקה) שלא להכיר בזכויות התובעים כבעלי "נחלה מלאה" מהווה גרם הפרת חוזה, הפרת חובת אמון ונאמנות וגזל, ומכאן הם האחראים לכל נזק שיגרם לתובעים.

4. הנושאים בהם יעסוק פסק הדין

פסק הדין יעסוק בחמישה נושאים עיקריים ובמסגרתם בנושאי משנה נוספים, הכל כמפורט להלן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

4.1 נושא ראשון מחמישה לדיון בפסק הדין (האם המושב קיבל פיצוי בגין גריעת השטח ממשק

ליפוביצקי) – האם בעקבות גריעת שטח של כ-9.5 דונם ממשק ליפוביצקי, קיבל המושב כפיצוי שטח של 20 דונם. התשובה לכך חיובית ונתמכת בשורה של ראיות ונימוקים. על כך יורחב בס' 11 להלן.

4.2 נושא שני מחמישה לדיון בפסק הדין (האם משק ליפוביצקי קיבלו פיצוי מהמושב בגין שטח האדמה

שנגרע) – האם התקבל פיצוי בגין גריעת השטח ממשק ליפוביצקי? במסגרת דיון זה אתייחס לטענת הנתבעת לפיה פיצוי בסך של 1,000,000 שקלים ישנים משנת 1983 (קרי כ-1,000 ₪ נומינלי בערכי קרן) ניתן בגין השטח של כ-9.5 דונם; עוד אתייחס לטענת התובעים לפיה הפיצוי הכספי שניתן הוא רק בגין המחברים ומעבר לכך היתה הסכמה ואף התחייבות להקצאת שטח בגין "האדמה". כבר מיד אציין שיש לקבל את גרסת התובעים, גרסה שמעוגנת אף היא בשורה של ראיות ונימוקים. על כל אלה יורחב בסעיף 12 להלן.

4.3 נושא שלישי מחמישה לדיון בפסק הדין – נחלת משק ליפוביצקי היא "נחלה מלאה" – לאחר שנים

בהן לא הקצו למשק ליפוביצקי שטחים חלופיים, התקבלה החלטה לפיה נחלת משק ליפוביצקי היא "נחלה מלאה". כך גם קיימות אינדיקציות שונות, במשך שנים, לעובדה שהצדדים הסכימו שנחלת משק ליפוביצקי היא "נחלה מלאה". על כל אלה יורחב בסעיף 13 להלן.

4.4 נושא רביעי מחמישה לדיון בפסק הדין (התייחסות לטענות הנתבעת באשר להחלטה 1/76) – כיצד

להתייחס לטענות הנתבעת לפיהן החלטה מיום 30.8.2010 שהוגדרה כהחלטה 1/76, מאיינת כל זכות וטענה של התובעים. כבר מיד אציין שבמלוא הכבוד, אין כל בסיס לטענות הנתבעת ואין בהחלטה 1/76 כדי לגרוע מהזכויות הנתבעות בהליך כאן. על כל אלה יורחב בסעיף 14 להלן.

4.5 נושא חמישי מחמישה לדיון בפסק הדין (התייחסות לטענות הנתבעת באשר לפסק בוררות) – כיצד

להתייחס לטענות הנתבעת לפיהן פסק בוררות מיום 18.6.2017 ולמעשה עצם קיום הבוררות מאיינים כל זכות וטענה של התובעים. כבר מיד אציין שבמלוא הכבוד, אין כל בסיס לטענות הנתבעת ואין בפסק הבוררות כדי לגרוע מהזכויות הנתבעות בהליך כאן. על כך בסעיף 15 להלן.

5. תוצאת פסק הדין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

בסיומו של פסק הדין התביעה תתקבל. אמנם לא יתקבלו מלוא עתירות התובעים לסעדים הנרחבים, וזאת מכיוון שחלקן מנוסח באופן נרחב וצופה עתיד ומטבע הדברים לא ממוקד. לצד זאת – בהחלט יתקבל הסעד העיקרי הקובע שיש לראות בתובעים כבעלי זכויות ב"נחלה מלאה", לצורך חלוקת כספים על ידי הנתבעת או כל פעולה אחרת שנעשית על ידי הנתבעת ובפרט לצורך חישוב חלוקת פיצויים בתחומי כפר אז"ר.

חלק שני, פירוט העדויות שנשמעו וכן תמצית טענות הצדדים

6. חמש העדויות שנשמעו

במסגרת ההליך נשמעו חמישה, כמפורט להלן:

6.1 מטעם התובעים העידו שלושה

(א) התובעת 1.

(ב) מר ניר עפר, אשר בתחילה היה הנתבע 6 ואשר שימש כיו"ר ועד הנתבעת במשך 10 שנים משנת 2009 ועד מאי 2020.

(ג) עו"ד רמי אבידע, שמשרדו אף ייצג בהליך את הנתבעת ואשר שימש כבא כוח הנתבעת בזמנים הרלוונטיים לתביעה.

6.2 מטעם הנתבעת נשמעו שניים

(א) מר חיים רזניק, שימש כחבר ועד הנתבעת במשך כ- 20 שנים, לרבות בין השנים 2009 ועד 2018.

(ב) עו"ד יונתן שרמן, שימש כחבר הנהלת הנתבעת בין השנים 2020 ועד 2022.

7. תמצית טענות התובעים

7.1 התובעים הם אחים והיורשים החוקיים של אימם המנוחה ורדה ליפובצקי ז"ל (לעיל ולהלן: "המנוחה"). התובעים הם בעלי הזכויות בנחלה הידועה כנחלה מס' 35 בכפר אז"ר; הנתבעת היא האגודה השיתופית.

7.2 בשנות ה-80 של המאה הקודמת, הוסכם על גריעת קרקע בשטח של כ-9.5 דונם ממשק ליפובצקי במושב כפר אז"ר לטובת הקמת יד אלון בסמינר אפעל, וזאת כנגד קרקע חלופית שתצורף למשק. מסירת השטח נעשתה בתיאום האגודה והמנוחה שהיתה בעלת הזכויות במשק באותן שנים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

- 7.3 הנתבעת, שביקשה לעשות שימוש בקרקע החלופית שיועדה למשק, תחת העברתה למשק ליפוביצקי, כפי שסוכם עם רמ"י, התחייבה בכתובים עוד בשנות ה-90 של המאה הקודמת למתן פיצוי ואשררה זאת אף לאחר מכן. ההתחייבות היתה להענקת זכויות ב"פרדס הגדול" – שטחי ג' של המושב, בו ממוקמת הקרקע החלופית, עם שינוי יעודה וחלוקתה מחדש. הובהר שזכויות משק ליפוביצקי תהיינה שוות לזכויות שאר חברי האגודה, בעלי המשקים, בפרדס הגדול.
- 7.4 ההסכמה דלעיל הועלתה על הכתב במכתב הנתבעת מיום 25.6.1992 בו צוין: "זכויות שוות לשאר חברי האגודה, בשטח הפרדס הגדול, אם וכאשר יהיה שינוי יעוד בקרקע הפרדס הגדול וחלוקה מחדש, במסגרת תכניות הפתוח לפי יזמת והחלטות האגודה".
- 7.5 אין מדובר בהטבה אלא בפיצוי בגין גריעת והעברת שטח ממשק ליפוביצקי לטובת הקמת יד אלון בסמינר אפעל במסגרת הסדר "אדמה תמורת אדמה". לבקשת הנתבעת, הומר הפיצוי האמור בהסכמת הצדדים למתן זכויות שוות ומלאות לזכויות כל חבר אגודה בפרדס הגדול. הסכמה זו אושררה במסמכים הבאים: כתב התחייבות בקשר עם העמדת שטחי ג' לטובת פרויקטים משותפים של הנתבעת; מכתב מזכירת הנתבעת מיום 6.8.2019; חלוקת כספים מיום 7.4.2020; אישורי היועץ המשפטי של הנתבעת מימים 27.5.2001 ו-23.8.2001.
- 7.6 למרות האמור לעיל, ביום 9.7.2020 החליטה הנתבעת בהחלטת חברי הוועד, לחזור מאותן התחייבויות כאילו לא היו. ההחלטה ניתנה ללא כל הסבר ותוך נישול זכויות התובעים, הפרת חובת האמון והנאמנות כלפיהם, גזל ועשיית עושר ולא במשפט על חשבונם.
- 7.7 הנתבעת הודיעה לתובעים באופן חד צדדי כי נחלתם תשתתף בחלוקת כספים במושב, בשלב זה, בשיעור מופחת של 50% לעומת כל נחלה אחרת במושב, ולא כנחלה מלאה. מבירור התובעים עולה כי נכון למועד חלוקת הכספים, עמדה זכותם של התובעים לסך של 1,019,500 ₪ נוסף על הסכום שקיבלו. למכתב הנתבעת לא צורף כל פרוטוקול, החלטה מנומקת, או חוות דעת משפטית, וכל שנכתב הוא כי היא נסמכה על החלטה 1/76.
- 7.8 החלטה 1/76 התקבלה כבר בשנת 2010, ולאחריה פנו התובעים וביקשו להבהיר כי זו אינה חלה על משק ליפוביצקי. הנתבעת אישרה הן בפגישה שנערכה בין הצדדים והן במכתב מזכיר הנתבעת מיום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

21.11.2011 כי **סיכום עבר מיום 27.5.2001** כפי שצוין במכתב מטעם יועצה המשפטי עדיין שריר וקיים.

כלומר, משק ליפוביצקי זכאי למלוא הזכויות בנוגע לחלקה ג' באופן שווה לשאר משקים.

7.9 ביום 27.5.2021, שלחו התובעים מכתב התראה לנתבעת. ביום 20.6.2021, השיבה הנתבעת במכתב

לקוני. ביום 30.8.2021, פנו התובעים פעם נוספת אך פנייתם לא נענתה, ומכאן התביעה.

8. טענות הנתבעת

8.1 הנתבעת ציינה שהתובעים הם רק שניים מתוך שלושה יורשים של המנוחה והוסיפה שבמהלך השנים

בוצעו מספר הפקעות או השבות של שטחים חקלאיים לטובת גורמים שונים. בשל ההפקעות או ההשבות

התגלעו חילוקי דעות בין הנתבעת לבין חלק מחבריה. בחלקה שהוחזקה בזמנו על ידי משק ליפוביצקי

בוצעה השבת קרקע בתחילת שנות ה-80 לטובת סמינר אפעל. בתמורה שילם למשק מנהל מקרקעי ישראל

(כשמו דאז) פיצוי בגין ההפקעה בסך של 1,000,000 ₪, ככל הנראה התכוונה לשקלים ישנים. למיטב

ידיעת הנתבעת, היא (הנתבעת) לא קיבלה קרקע חלופית בגין השבה זו.

8.2 הנתבעת מודה שהתייחסה למשק ליפוביצקי כאל 'משק שלם'. לדבריה – נוסף לאמור לעיל בוצעה הפקעה

אחרת בשנות ה-90 או בסמוך לכך, בשטחים החקלאיים המשויכים ביניהם גם למשק ליפוביצקי. ההפקעה

הנוספת יועדה לטובת הקמת מחלף אלוף שדה משפחת ליפוביצקי השיבה לנתבעת את הפיצוי בסך

110,000 ₪. ייתכן כי בשל עובדה זו נהגה הנתבעת במשק ליפוביצקי כמשק שלם בשגגה. ארבעה חברים

סירבו להשיב פיצוי זה נחשבים עד היום כנחלה חסרה.

8.3 ביום 30.8.2010, התקיימה אסיפה כללית של חברי הנתבעת, היא המוסד העליון של הנתבעת. בהחלטת

האסיפה נקבעו כללים בכל הנוגע לתמורות ולחלוקה בין החברים. הכלים התייחסו לפיתוח ולתמורה

מפרויקטים על אדמת הנתבעת, תוך התייחסות להפקעות או השבת קרקע.

8.4 ההחלטה מיום 30.8.2010 קיבלה תוקף בפסק בוררות ביום 18.6.2017. משק ליפוביצקי הסכים לקיומה

של הבוררות באופן מפורש והיה צד לה. בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 30.8.2010 - משק

ליפוביצקי לא נחשב "נחלה מלאה" לעניין הליכי איחוד וחלוקה בכל הנוגע לפיתוח עתידי וחלוקת תמורות

מפרויקטים שבשטחי הנתבעת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

8.5 ביום 27.9.2017, החליטה האסיפה הכללית שמתווה חלוקת הפיצוי בגין הפקעת קרקעות יתבצע בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 30.8.2010. עוד ובהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 30.8.2010, ניתנה למשק ליפוביצקי אפשרות להשיב לנתבעת את הפיצוי בסך 1,000,000 שקל ישן שהתקבל. אילו היה מועבר סכום זה - היה המשק נחשב כ"נחלה מלאה", והיה שווה זכויות בהליך איחוד וחלוקה בכל הנוגע לחלוקת תמורות מפרויקטים שעל שטח הנתבעת. משק ליפוביצקי בחר שלא להשיב את הפיצוי. בשנת 2014 פנתה הנתבעת למשק פעם נוספת ואפשרה להשיב את הפיצוי, אך הפנייה לא נענתה. לפיכך, ולאור החלטות האסיפה הכללית מיום 30.8.2010, חלקה של משפחת ליפוביצקי בהליכי איחוד וחלוקה הוא באופן יחסי לשטח הנותר בידי המשק.

8.6 הנתבעת מלינה על כך שהתובעים מתבססים על שגגותיה שלה בכל הקשור ליישום החלטת האסיפה הכללית מיום 30.8.2010. עוד טוענת הנתבעת ש החלטת האסיפה הכללית מיום 30.8.2010, קבעה כללים ברורים בכל הנוגע לאיחוד וחלוקה מתמורות הנובעות מפיתוח עתידי ובכל הנוגע להכרה בנחלה מסוימת באגודה כ"נחלה מלאה". מכאן, חל מעשה בית דין, השתק ומניעות.

8.7 ביום 12.7.2020, הודיעה הנתבעת לתובעים, בעקבות בדיקה שערכה לעניין חלוקת כספים, כי חלוקת התמורות מהשבות ייזום וסיחור אופציות תבצע בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 30.8.2010. כלומר - שנחלתם תחשב לעניין חלוקת תמורות באופן יחסי ולא תוכר כ"נחלה מלאה". הנתבעת טוענת שכל פעולה אחרת שנעשתה בניגוד לאמור, נעשתה בשגגה ואינה מקנה לתובעים זכות, נהפוך הוא קיימת להם חובת השבה. עקב השתלשלות האירועים הסבוכה בכל הנוגע להחלטת הנתבעת מיום 30.8.2010, אשר נמשכה שנים רבות ולאור המחלוקות הרבות בין החברים לבין הנתבעת, יכול ובמהלך השנים פעלה הנתבעת בשגגה למול משק ליפוביצקי כ"נחלה מלאה" בניגוד להחלטה מיום 30.8.2010.

8.8 עוד, ובאשר לטענות התובעים המפנים להחלטת הנהלת הנתבעת מיום 3.6.1992 - מציינת הנתבעת שהבהירה במכתביה מיום 27.5.2001 ומיום 27.7.2001 שהחלטה תחול כל עוד לא יקבע אחרת על ידי הנתבעת. האסיפה הכללית, שהיא המוסד העליון של הנתבעת, קבעה בהחלטותיה מהשנים 2010 ו-2017 עקרונות ברורים בכל הנוגע לאיחוד וחלוקת תמורות ובכל הנוגע להגדרת נחלה כ"נחלה מלאה". החלטות אלה קיבלו תוקף של פסק בוררות בשנת 2017.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

8.9 לטענת הנתבעת, חלקות ב' וג' שייכות לה והשימוש בהן ניתן באופן זמני לחברי הנתבעת בהתאם להחלטות שמתקבלות מעת לעת. התובעים הם ברי רשות משנה בחלקות ב' ו-ג' מכוח רשות שהנתבעת העניקה להם. מדובר בזכות אישית שאינה קניינית, ותוכן הזכות נקבע בהתאם לחוזה המשבצת, החלטות מועצת מקרקעי ישראל הרלבנטיות, תקנון הנתבעת והחלטות האסיפה הכללית. התובעים לא טוענים טענות בנוגע לתקינות קבלת ההחלטה באסיפה הכללית או ביחס לתוכנה, אלא מתעלמים ממנה לחלוטין, תוך הסתמכות על שגגות בהתנהלות הנתבעת שבוצעו בתום לב עקב מורכבות הנושא.

9. טענות התובעים בכתב תשובה

9.1 במשך עשרות שנים היה ברור לתובעים כמו גם לנתבעת ונציגיה כי משק ליפובצקי זכאי כנחלה מלאה ודינו כדין יתר הנחלות המלאות בנתבעת. הנתבעת אף מודה בכך. כך גם בנוגע ליישום החלטת האסיפה הכללית מיום 30.8.2010, אין ספק כי לאורך כל התקופה עד הודעת הנתבעת מיום 9.7.2020, פירשו והכירו הנתבעת ונציגיה במשק ליפובצקי כנחלה מלאה.

9.2 עתה מנסה הנתבעת להמציא פרשנות שונה ומטעה להחלטות האסיפה הכללית באופן שיביא לשלילת זכויות התובעים. טענות הנתבעת לשגגות הן טענות מסוג הודאה והדחה, ומשכך מעבירות את נטל השכנוע לפתחה של הנתבעת.

9.3 לטענת התובעים, הפיצוי בסך של מיליון שקלים ישנים, ניתן רק בגין המחברים במקרקעין, ולא עבור המקרקעין עצמם, קרי לא עבור "האדמה". הדברים אף תועדו בזמן אמת בפרוטוקול ישיבת הנתבעת מיום 21.4.1982 בו צוין: "שהפיצוי עבור כל העצים בחלקה תקבל משפחת ליפובצקי".

9.4 זאת ועוד, להבדיל מהפיצוי עבור המחברים, אכן בשנות ה-90 נלקחו שטחים נוספים ממשק ליפובצקי והמשפחה החזירה לנתבעת את הפיצוי שקיבלה בגינם, והרי גם משום כך נחלתם מלאה.

9.5 האמור בסעיף 4.ב להחלטת האסיפה מיום 30.8.2010 לפיו: "4. פיצוי שהתקבל אצל בעלי נחלות ממקורות פרטיים והאגודה קיבלה קרקע חלופית עבור ההפקעה, ... (ב) יחזירו את התמורה ורק אז דינם יהיה כדיון נחלות מלאות." אינו רלוונטי למשק ליפובצקי שכן זה כלל לא קיבל פיצוי בגין המקרקעין עצמם, וממילא לא פיצוי שהתקבל ממקורות פרטיים. ככל שלשיטת הנתבעת היא עצמה לא קיבלה בגין גריעת השטח קרקע חלופית (בשטח של 20 דונם) הרי שגם תנאי זה אינו מתקיים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

9.6 פסק הבוררות משנת 2017 אינו דן ואינו מכריע בעניינים שעולים בתביעה דנן. הבורר לא דן בטענות העולות בכתב התביעה וזאת כשהיה ברור לצדדים שמשק ליפוביצקי הוא נחלה מלאה. מעבר לכך, מושתקת הנתבעת מלטעון טענות ביחס לשגגות כאשר במשך עשרות שנים ניתן מצג עובדתי לפיו הנחלה היא נחלה מלאה ודינה כיתר הנחלות המלאות, והרי ברור שהתובעים הסתמכו על מצג זה ושינו מצבם לרעה בשל כך. זאת ועוד, הסכמים והתחייבויות יש לכבד ולכן יש לקבל את התביעה.

הערת מעבר – אין באמור לעיל כדי להביא את מלוא טענות הצדדים, אך די בכך כדי להציב המסד להמשך פסק הדין.

חלק שלישי, דיון והכרעה

10. כללי - התייחסות נוספת לפירוט חמישה הנושאים שיידונו בהליך

למען הנוחות יובא פעם נוספת פירוט חמישה הנושאים שיידונו בפסק הדין:

10.1 נושא ראשון מחמישה בפסק הדין - הפיצוי (20 דונם) אותו קיבלה הנתבעת בגין גריעת השטח ממשק ליפוביצקי. על כך יורחב בסעיף 11 להלן.

10.2 נושא שני מחמישה לדיון בפסק הדין – משק ליפוביצקי לא קיבל פיצוי בגין הקרקע, בגין השטח שנגרע. על כך יובא הדיון בסעיף 12 להלן.

10.3 נושא שלישי מחמישה לדיון בפסק הדין – נחלת משק ליפוביצקי היא "נחלה מלאה". על כך בסעיף 13 להלן.

10.4 נושא רביעי מחמישה לדיון בפסק הדין - אין לקבל טענותיה המאוחרות והכבושות של הנתבעת לפיהן החלטה 1/76 מאינת כל זכות וטענה של התובעים. על כך בסעיף 14 להלן.

10.5 נושא חמישי מחמישה לדיון בפסק הדין – אין לקבל טענותיה המאוחרות והכבושות של הנתבעת לפיהן פסק הבוררות מאיין כל זכות וטענה של התובעים. על כך יורחב בסעיף 15 להלן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

11. דיון בנושא ראשון מחמישה בפסק הדין - הפיצוי (20 דונם) אותו קיבלה הנתבעת בגין גריעת השטח

ממשק ליפוביצקי

11.1 הנתבעת ציינה שלא קיבלה שטח מקרקעין בגין גריעת השטח מממשק ליפוביצקי. וכך, בסעיף 11(ד) לכתב ההגנה נטען - "יודגש בניגוד לטענת התובעים/משק ליפוביצקי, האגודה לא קיבלה קרקע חילופית בגין החלקה הנ"ל אשר שויכה למשק ליפוביצקי לטובת סמינר אפעל".

טענה זו, במלוא הכבוד, אינה אמת והיא נסתרת בשורת ראיות המתייחסות ישירות לפיצוי בשטח של 20 דונם שהתקבל אצל הנתבעת בגין גריעת השטח מממשק ליפוביצקי. על כך בפסקאות הבאות.

11.2 נימוק ראשון משבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת, הרי היא דווקא כן קיבלה כפיצוי שטח של

20 דונם - עדות מר חיים רוניק מטעם הנתבעת עצמה

בניגוד לטענת כתב ההגנה לפיה "האגודה לא קיבלה קרקע חילופית" הרי חיים רוניק, העד מטעם הנתבעת הודה שהתקבל פיצוי ואף ידע להצביע על מיקומו. לא אכחד שבתחילה סברתי שאין טעם לדון דווקא ב"מיקומו" של שטח הפיצוי, אך במהלך החקירה ותוך שמר רוניק מנסה לדייק במיקום שטח הפיצוי - הרי הוא הודה בפועל ומבלי משים שאכן התקבל פיצוי ושאכן אין אמת בטענת הנתבעת. וכך הדבר הופיע בפרוטוקול הדיון (ע"מ 124, ש' 18-2, ההדגשות לא במקור):

השאלה שלי, האם אתה יודע שה-20 דונם שניתנו במסגרת עו"ד קינן:

אותה הפקעה של רמת אפעל וכולי, אתה יודע למקם אותם במפה? אני מציעה לך שהם נמצאים כאן, בגוש 6174, שזה הגוש שדיברו על זה שזה גובל בחלק הדרומי של הפרדס. דרומית לרמת אפעל. בכל הפרוטוקולים נכתב,

כב' הש' ברקאי: רגע גברתי, בסדר. בואי ניתן לו לענות. איפה ה-20 דונם, אתה

יודע? אפילו בלי הצילום, אתה יודע איפה?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

העד, מר רזניק: אני מנסה לראות איפה פה הסמינר ואני אגיד לך שזה על ידו.

זה היה צמוד לסמינר, אבל אני לא מזהה פה את הסמינר.

כלומר – חיים רזניק מודה בפועל שהנתבעת אכן קיבלה שטח של 20 דונם בגין הפקעת חלק ממשק ליפוביצקי – וכל אשר הוא מנסה הוא לאתר בצילום שהוצג לו את מיקום אותו שטח פיצוי. וכך גם בהמשך:

עו"ד קינן: או-קיי, אתה מזהה, אבל אתה אומר ה-20 דונם שהתקבלו בגין

ההפקעה, היו צמודים לסמינר.

העד, מר רזניק: צמודים, סמוכים.

...

כב' הש' ברקאי: למה, מה זה מה עוזר לנו עכשיו? כאילו היו 20 דונם, מה זה

משנה לי איפה זה ה-20 דונם?

עו"ד קינן: העד זיהה שהתקבלו 20 דונם. הרי גם את זה מכחישים

שהתקבלו 20 דונם. ועכשיו הוא גם יודע למקם אותם.

כב' הש' ברקאי: טוב, מתוך שלא לשמה, בא לשמה.

כהערה עדינה אציין שלא ברור כיצד לא היססה הנתבעת לטעון בכתב הגנתה כאילו "האגודה לא קיבלה קרקע חילופית". כל זאת כאשר עד מטעמה, חבר וועד במשך עשרים שנה, יודע שהתקבל פיצוי ואך יודע את מיקומו. כך או כך – אין ספק שהנתבעת קיבלה כפיצוי שטח של 20 דונם, וזאת בגין גריעת שטח ממשק ליפוביצקי. כך העיד במפורש חבר הוועד שהובא על ידי הנתבעת.

11.3 נימוק שני משבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת, הרי היא דווקא כן קיבלה כפיצוי שטח של 20

דונם – סיכום פגישה מיום 17.11.1982 (נספח 3 לתצהיר התובעת 1)

(א) תחילת הפרשה והקטנת משק ליפוביצקי מצא ביטוי בסיכום פגישה מיום 17.11.1982. הפגישה התקיימה בין מר רביב דניאל מהמרכז החקלאי ובין מר משה כתר, מטעם הנתבעת שעוד רבות ידובר בו ואשר הוגדר על ידי חיים רזניק כמי שעל פיו יישק דבר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

(ב) בגין אותה פגישה הוצא מסמך שכותרתו "סכום פגישה מיום 17.11.82". המסמך התייחס לשני נושאים –

- הנושא האחד (סעיפים 1 ו-2 לסיכום) – העברת 20 דונם "משכון עובדים למשבצת הקבע של כפר אז"ר" וגריעת שטח ממשק ליפוביצקי, או כפי שהוגדר בסיכום הפגישה – "העברת 10 ד' ממשבצת הכפר להקמת מפעל הנצחה ע"ש יגאל אלון סמוך למרכז הסמינריוני של התק"ם באפעל".

- הנושא השני (סעיפים 3-4 לסיכום) – פיצוי וקרקע חליפית לנתבעת "בגין השטח שיילקח ממנו עבור הרחבת כביש הגישה והגדלת מגרש החניה לבית החולים תל השומר".

(ג) הנתבעת התייחסה בכתב ההגנה לסיכום הפגישה מיום 17.11.82 וטענה שעולה ממנו "כי נקבע שקרקע חליפית תתווסף למשבצת האגודה רק בגין ההפקעה שבוצעה עבור הרחבת הכביש והגדלת מגרש החניה ולא בעבור המקרקעין שהושבו לטובת הקמת סמינר "אפעל" שבוצע ובשטח שהוחזק ע"י משק ליפוביצקי כאמור לעיל" (סעיף 11(ב) לכתב ההגנה).

אין לקבל טענה זו של הנתבעת. ההתייחסות לפיצוי בגין הרחבת הכביש הופיע בסעיף 4 לסיכום הפגישה מיום 17.11.82, ואף נקבע שהמרכז החקלאי יטפל בהשגת קרקע חליפית. לעומת זאת – באשר לאותם 20 דונם שהועברו, הרי רכיב זה הופיע בנפרד, כבר בתחילת המסמך ובסעיף 1 לסיכום הדברים כאשר מיד לאחריו ובסעיף 2 הובאה ההתייחסות להעברת שטח של 10 דונם מ"משבצת הכפר", קרי גריעת השטח ממשק ליפוביצקי.

11.4 נימוק שלישי משבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת, הרי היא דווקא כן קיבלה כפיצוי שטח של

20 דונם – ישיבת ועד האגודה מיום 21.4.1982 (נספח 8 לתצהיר התובעת 1)

(א) ביום 21.4.1982 התכנס וועד האגודה ודן בגריעת השטח ממשק ליפוביצקי "למטרת הקמת יד ליגאל אלון ז"ל". באותה ישיבה דווח על כך ש"האגודה תקבל ממנהל מקרקעי ישראל קרקע לפי גודל השטח וכל השטח שתקבל האגודה יהיה בידי האגודה ולשימושה".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

(ב) עוד נדון ונקבע במפורש כך, תוך התייחסות לשטח הפיצוי של 20 דונם – "הועד מחליט לאפשר למשק ליפוביצקי לקבל מתוך ה-20 דונם שהובטחו לועד כפר אז"ר כפיצוי עבור האדמות שנמסרו למנהל – 1 דונם מתוך ה-20..." (ההדגשות לא במקור).

כלומר – אכן התקבל פיצוי בשטח של 20 דונם. אף נקבע שדונם אחד יועבר לידי משק ליפוביצקי, וגם לכך אתיחס בהמשך במסגרת הדיון בפיצוי לו זכאי משק ליפוביצקי, וזאת מעבר לפיצוי "בגין העצים".

11.5 נימוק רביעי משבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת, הרי היא דווקא כן קיבלה כפיצוי שטח של 20

דונם – ישיבת ועד האגודה מיום 24.3.1983 (נספח 9 לתצהיר התובעת 1)

ביום 24.3.1983 התקיימה ישיבה נוספת של ועד האגודה וגם בה הופיעה התייחסות מפורשת בדבר – "אישור על ה 20 דונם ליד רמת אפעל תחליף לאדמה הנמסרת להקמת יד ליגאל אלון".

11.6 נימוק חמישי משבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת, הרי היא דווקא כן קיבלה כפיצוי שטח של

20 דונם – אישור מר משה כתר מיום 25.1.1983 (נספח 6 לתצהיר התובעת 1)

ביום 25.1.1983 פנה מר משה כתר מטעם הנתבעת אל אמם המנוחה של התובעים והודיע על כך שבישיבה מיום 21.12.1982 הוחלט "לאפשר למשק ליפוביצקי לקבל מתוך ה-20 דונם שהובטחו לכפר אז"ר כפיצוי עבור האדמה שנמסרה למינהל, דונם אחד..." (ההדגשות לא במקור).

11.7 נימוק שישי משבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת, הרי היא דווקא כן קיבלה כפיצוי שטח של 20

דונם – אישור מר סורקיס בעקבות ישיבת 21.12.1982 (נספח 7 לתצהיר התובעת 1)

בעקבות ישיבת הוועד מיום 21.12.1982 נשלח על ידי הנתבעת מכתב נוסף אל אמם המנוחה של התובעים, הפעם חתום על ידי מר סורקיס. גם במכתב זה אושר שבישיבה שהתקיימה ביום 21.12.1982 הוחלט "לאפשר למשק ליפוביצקי לקבל מתוך ה-20 דונם שהובטחו לכפר אז"ר כפיצוי עבור האדמה שנמסרה למנהל, דונם אחד..." (ההדגשות לא במקור).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

11.8 נימוק שביעי משבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת, הרי היא כן קיבלה כפיצוי שטח של 20 דונם

– התנהלות הנתבעת גם שנים מאוחר יותר ובשנת 2020 (נספחים 50 ו-51 לתצהיר התובעת 1)

(א) ביום 10.12.2020 התקיימה ישיבת ועד ובה נקבע שיש לראות בנחלת ליפוביזקי כ"נחלה חסרה (50%) וזאת לפי החלטה 1/76 (החלטה 1/76 צורפה כנספח 31 לתצהיר התובעת 1). החלטה 1/76 היא החלטה מיום 30.8.2010 שהיא למעשה צבר של החלטות, פרי הצבעה שהופנתה לכלל חברי האגודה. אותה החלטה מתייחסת לסדרה של נושאים שונים, ובין היתר להתנהלות ביחס לנחלות שהופקעו והתקיימו שני התנאים הבאים – גם שולם פיצוי ממקורות פרטיים וגם האגודה קיבלה קרקע חלופית. וכלשון רישת סעיף 4 להחלטה - "פיצוי שהתקבל אצל בעלי נחלות ממקורות פרטיים והאגודה קיבלה קרקע חלופית בעבור ההפקעה"

(ב) כעשר שנים לאחר אותה החלטה, ובניגוד להתחייבויות בכתב ולהתנהלות בין הצדדים (ור' סעיף 14.2 להלן) שלחה הנתבעת לפתע ביום 12.12.2020 הודעה אל התובעים ובה נמסר ש"נחלת ליפוביזקי תחשב כנחלה חסרה לצורך החלטה 1/76 (סעיף ב4ב') ועל כן הינה זכאית ל-50% מהחלוקות".

(ג) התובעים מתנגדים לחלוטין לקביעה ולהודעה לפיה נחלתם תחשב "כנחלה חסרה". אך בשלב זה של הדיון, אתיחס דווקא לנימוק להגדרת הנחלה כ"נחלה חסרה". נימוק אשר מוכיח שהנתבעת קיבלה פיצוי בגין השטח שנגרע ממשק ליפוביזקי.

הנתבעת נימקה את החלטה תוך הפניה לסעיף ב4ב להחלטה 1/76. תנאי עיקרי לאמור בסעיף ב4ב להחלטה 1/76 הובא זה עתה בס"ק (ב) לעיל ולפיו – "והאגודה קיבלה קרקע חלופית בעבור ההפקעה" (ההדגשות לא במקור).

אשר על כן – כאשר בשנת 2020 החליטה הנתבעת לנשל את משק ליפוביזקי והתימרה להגדירו כ"נחלה חסרה" – היא הודתה בפועל שבניגוד לטענת ההגנה כעת, הרי היא "קיבלה קרקע חלופית בעבור ההפקעה". ודוק, אם לא היה מתקיים התנאי של "קיבלה קרקע חלופית בעבור ההפקעה",

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

הרי לא היתה יכולה הנתבעת להתבסס על החלטה 1/76 בעת הגדרת משק ליפוביזקי כ"נחלה חסרה".

11.9 לסיכום הדיון הראשון מחמישה – פיצוי אותו קיבלה הנתבעת עם גריעת שטח ממשק ליפוביזקי

לאור כל האמור לעיל וריבוי האסמכתאות לכך – הרי אין ספק שבעוד ממשק ליפוביזקי נגרע שטח של כעשרה דונם, הרי הנתבעת קיבלה בגין כך פיצוי בשטח של 20 דונם.

12. דיון בנושא שני מחמישה – משק ליפוביזקי לא קיבל פיצוי בגין הקרקע – בגין השטח שנגרע

12.1 משק ליפוביזקי לא קיבל פיצוי בגין השטח שנגרע. לענין זה ייאמר שהנתבעת טענה תוך הטעיה שמשק ליפוביזקי פוצה בסך של 1,000,000 ₪ (שקלים חדשים) בגין הקרקע. וכלשון כתב ההגנה [סעיף 11(ג)] - " ... שולם למשק ליפוביזקי ע"י רמ"י ו/או מי מטעמה פיצוי בגין הקרקע בסך של כ-1,000,000 ₪".

בניגוד לטענת הנתבעת, הרי בפועל שולם סכום אפסי של 1,000,000 שקלים ישנים שהם נומינלית – 1,000 ₪ (אלף ₪). הסכום שולם ב-30.6.1983. נכון הוא שבגין התשלום חתמה אימם המנוחה של התובעים על מסמך בו אישרה שעם קבלת ההמחאה על הסך של 1,000,000 שקל – "אנו מוסרים למינהל החזקה בשטח, כשהוא פנוי וחופשי מכל זכות צד ג' ומאשרים כי לא תהיה לנו כל טענה ו/או תביעה בגין השטח" (נספח 11 לתצהיר התובעת 1, ההדגשות לא במקור). לצד זאת, הרי כל ההתנהלות והראיות מלמדים שהפיצוי הכספי התייחס למחוברים בלבד ועוד מלמד שבעבר הקרקע, נקבע שמשק ליפוביזקי יקבל פיצוי בשטח בפועל. לענין זה ובאשר לכך שלא התקבל כל פיצוי בעבור הקרקע אפנה לארבעה הנימוקים הבאים:

12.2 נימוק ראשון מארבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת הרי לא התקבל פיצוי בגין הקרקע – ישיבת

הוועד מיום 21.4.1982 (נספח 8 לתצהיר התובעת 1)

(א) ביום 21.4.1982 התקיימה ישיבת וועד שהתייחסה למשק ליפוביזקי. עניינה של ישיבה זו נזכר גם בסעיף 11.4 לעיל. מפרוטוקול הישיבה עולה בבירור שהפיצוי למשק ליפוביזקי נחלק לשניים –

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

- פיצוי כספי בגין "העצים" – בגינו נקבע ש"הועד תמים דעים שהפיצוי עבור כל העצים בחלקה תקבל משפחת ליפוביזקי".

- פיצוי שאינו כספי בגין הקרקע – בגינו נקבע ש"הועד מחליט לאפשר למשק ליפוביזקי לקבל מתוך ה-20 דונם שהובטחו לועד כפר אז"ר כפיצוי עבור האדמות שנמסרו למנהל – 1 דונם מתוך ה-20...".

(ב) מכאן, כאשר נקבע פיצוי כספי בסך של 1,000,000 שקל ישן, הרי הדבר תואם לאמור בישיבת הוועד בדבר פיצוי "עבור כל העצים". ורק בגין "העצים" קרי המחוברים – ולא בעבור הקרקע.

12.3 נימוק שני מארבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת הרי לא התקבל פיצוי בגין הקרקע – ישיבת

הוועד מיום 12.12.1991 (נספח 14 לתצהיר התובעת 1)

(א) ביום 12.12.1991 התקיימה ישיבת וועד שהתייחסה למשק ליפוביזקי ולדרישת אימם המנוחה של התובעים לקבלת פיצוי הקרקע (1 דונם) שהובטח לה. העתק הדרישה וכן העתק פרוטוקול הישיבה צורפו כנספים 13 ו-14 לתצהיר התובעת 1.

(ב) עיון בפרוטוקול ישיבת הוועד מיום 12.12.1991 מלמד הדברים הבאים:

- ראשית, הפרוטוקול התייחס במפורש לכך ש"כל הפיצוי עבור המחוברים שולם". ללמדנו שהפיצוי הכספי אכן היה עבור המחוברים בלבד.

- שנית, בנוסף למשק ליפוביזקי הרי במועדים הרלוונטיים נגרעו גם שטחים, למשל, ממשק בן דרור וממשק לנדאו. והינה, אותם בן דרור ולנדאו פוצו וקיבלו קרקע חליפית וכלשון הפרוטוקול – "בן דרור ולנדאו פוצו בחלקי חלקות שהיו בשטח הפרדס המשותף".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

- **שלישית**, ומה על משק ליפוביצקי? כאן הועלתה שמועה כאילו אימם המנוחה קיבלה תמורה מצד שלישי – מהתק"מ. שמועה שלא היה לה כל בסיס ואשר אפילו חיים רזניק, עד הנתבעת שניכר היה שאינו מבקש לסייע לתובעים, הבהיר שטענה זו היא בגדר "דיבורים" בלבד וכלשונו (ע"מ 114, ש' 18-19) – "איך אמר כבוד השופט קודם משיחות רחוב? שהיו דיבורים שקיבלו יותר, אבל אני לא יודע. אין לי".

- **רביעית**, הדיון בישיבת הוועד התייחס לפיצוי נפרד בגין הקרקע – בין של 1 דונם ובין של 8 דונם.

הדיון בישיבת 12.12.1991 לא היה כולו, "לטובת" משק ליפוביצקי ואף עלו טענות כאילו אמם המנוחה של התובעים קיבלה בסתר כספים שקיבלה מצד שלישי. ואולם כחוט השני לאורך כל הדיון עולה בבירור ובאופן חד משמעי שהפיצוי הכספי ניתן בגין המחוברים ואינו קשר לדרישת הפיצוי בגין הקרקע. פיצוי שלא התקבל.

12.4 **נימוק שלישי מארבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת הרי לא התקבל פיצוי בגין הקרקע – עדות**

חיים רזניק, תוך התייחסות להתחייבות הנתבעת באמצעות משה כתר

חיים רזניק שהובא לעדות על ידי הנתבעת עומת עם התחייבויות הנתבעת כפי שהועברו בכתב על ידי משה כתר ומהן עולה שללא קשר לפיצוי הכספי, יש לפצות את משק ליפוביצקי בהקצאת קרקע חלופית. בתחילה ניסה רזניק להקל ראש בהתחייבויות אלה. לדבריו – אמנם כתר היה "יושב ראש וחבר וועד אבל לא היה בעל זכות חתימה". וכלשונו (ע"מ 116, ש' 28-31):

העד, מר רזניק: הנושא הזה לא קיבל אישור של הוועד. ז"א, כתר אמנם היה יושב

ראש וחבר ועד. אני לא זוכר שהיה לו זכות חתימה לוועד. זה לא

עבר, לא ראיתי מסמכים שזה עבר בהחלטת ישיבת וועד, ולכן

אני לא יודע איך להתייחס לזה

ואולם מיד לאחר מכן, הבהיר חיים רזניק עד כמה משה כתר – "על פיו יישק דבר" וכלשונו (ע"מ 117, ש' 26-17, ההדגשות לא במקור):

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

כב' הש' ברקאי: סליחה שאני מפסיק, מה המשמעות? היו עוד מכתבים כאלה של

כתר?

העד, מר רוניק: תשמע, כתר היה יושב ראש, היה חבר וועד, היה, לא יודע איזה

מילה להגיד לך, אבל הוא,

כב' הש' ברקאי: מוציא ומביא?

העד, מר רוניק: מוציא ומביא, ועל פיו יישק דבר. לפחות בזמן, קודם שככה

נכנסתי יותר לפעילות. גם אחר כך אני לא הייתי המתנגד להחלטות שהיו, אבל בדרך כלל.

כב' הש' ברקאי: ז"א שכשהם קיבלו מכתב כזה מכתר, אז יכול להיות שזה לא

מופרך שהם אמרו 'אנחנו מסודרים'.

העד, מר רוניק: יכול להיות.

כלומר, אפילו עד הנתבעת נאלץ להודות שהתחייבויות הנתבעת באמצעות משה כתר הן התחייבויות בידי מי ש"על פיו יישק דבר".

12.5 נימוק רביעי מארבעה לכך שבניגוד לטענת הנתבעת הרי לא התקבל פיצוי בגין הקרקע – עדות ניר

עפר, שבתחילה היה הנתבע 6 ואשר כיהן כיו"ר הוועד בין השנים 2009-2020

(א) ניר עפר, אשר אף כיהן עשר שנים כיו"ר הוועד – הפנה גם כן אל מסמכי הוועד אשר הוזכרו לעיל, ור' סעיפים 18.2 ו-23 לתצהירו. תצהיר שהוגש מטעם התובעים. באותם סעיפים מבהיר ניר עפר שהפיצוי הכספי מתייחס ל"מחברים" לעצים – והוא אינו חלף הפיצוי בגין הקרקע שנגרעה ממשק ליפוביצי.

(ב) ניר עפר עמד על עמדתו גם בחקירה הנגדית וכך נשאל על ידי ב"כ הנתבעת והשיב (ע"מ 76, ש' 24-25):

עו"ד י. אילן: זה הפרשנות שלך.

העד, מר עופר: זה לא פרשנות, זה כתוב, 'עבור העצים' בפרוטוקולים של הוועד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

וכך גם בע"מ 74, ש' 11-17, כאשר התפתח דיון וניר עפר הבהיר ש"המחוברים" ו"העצים" הרי מבחינתו – "זה אותו דבר".

12.6 לסיכום נושא הדיון השני מחמישה – משק ליפוביצקי לא קיבל פיצוי בגין הקרקע

מהאמור לעיל עולה שמשק ליפוביצקי לא קיבל פיצוי בגין הקרקע. זאת ועוד, למרות שהובטח ואף היתה התחייבות למשק ליפוביצקי לקבל פיצוי בגין הקרקע והיתה התייחסות להעברת שטח של 1 דונם, ור' סעיף 11.4 לעיל וישיבת הוועד מיום 21.4.1982, הרי לא התקבל כל פיצוי בגין הקרקע. עוד הובהר שהפיצוי בסך של 1,000,000 שקל ישן (!) משנת 1983 התייחס אך ורק למחוברים – ובמשך שנים לאחר מכן הובהר, פעם אחר פעם, שעדיין לא התקבל פיצוי בגין הקרקע.

13. דיון בנושא שלישי מחמישה בפסק הדין – נחלת משק ליפוביצקי היא "נחלה מלאה" [ובכך יש לקבל הסעד

העיקרי לו עותרים התובעים]

13.1 בפתחו של פסק הדין התייחסתי לכך שהחל מיום 3.6.1992 הובהר ובכתובים שמשק ליפוביצקי הוא בגדר "נחלה מלאה". בדיוק כפי שעותרים כעת התובעים שייקבע, ובניגוד לפעולה החד צדדית של הנתבעת משנת 2020 בה ניסו לנשל את התובעים מחלק מזכויותיהם. בפסקאות הבאות יובאו הנימוקים ובראיות לכך שמשק ליפוביצקי הוא אכן "נחלה מלאה".

13.2 נימוק ראשון מאחד עשר ועיקרי לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – ישיבת ועד הנתבעת מיום

3.6.1992 והודעה שהוצאה ביום 25.6.1992

(א) ביום 25.6.1992 פנתה הנתבעת אל אימם המנוחה של התובעים בהודעה לפיה משק ליפוביצקי ייחשב כ"נחלה מלאה" (נספח 17 לנספחי תצהיר התובעת 1). בשל חשיבות הדבר יובא כך ציטוט מלוא המכתב:

"הננו להביא לידיעתך את החלטת הוועד מיום 3/6/92 בעקבות פנייתך בענין החלקה

שהיתה ברשותך ושנמסרה לסמינר "אפעל" (יד טבנקין) ובהמשך לדיונים קודמים

בנושא זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

"בהתייחס להחלטות הועד מיום 21/12/1982, בענין פרדס משק ליפוביצקי, הוחלט לשנות את ההחלטה הנ"ל ולתת למשק ליפוביצקי זכויות שוות לשאר חברי האגודה בשטח הפרדס הגדול, אם וכאשר יהיה שינוי ייעוד בקרקע הפרדס הגדול וחלוקה מחדש, במסגרת תכניות הפיתוח, לפי יוזמת והחלטות האגודה"

כך, בכתב ובאופן מובהק וברור – נמסר לאימם המנוחה של התובעים שנחלת המשק היא בעלת זכויות שוות לשאר חברי האגודה, קרי "נחלה מלאה".

(ב) הנתבעת ביקשה, גם בדיון המשפטי להתחמק מההחלטה המפורשת. וכך ניסתה הנתבעת לטעון שאין החלטה שמשמעה "נחלה מלאה". הנתבעת אף חקרה בנושא את מר ניר עפר, שהעיד מטעם התובעים כיו"ר הוועד במשך עשר שנים. הנתבעת הפנתה לכך שבהחלטה לא נכתב "נחלה מלאה" וקיבלה את התשובות הנחרצות הבאות, תוך ציטוט ההחלטה מיום 3.6.1992 (ע"מ 70, שורות 12-20, ההדגשות לא במקור):

תראה לי בבקשה איפה נאמר המילה 'נחלה מלאה'.
"בהתייחס להחלטות הוועדה מיום ה-21/12/1982 בענין פרדס משק ליפוביצקי הסמוך לסמינר אפעל, ועל פי בקשת משפחת ליפוביצקי הוחלט לשנות את החלטת הנ"ל, ולתת למשק ליפוביצקי זכויות שוות לשאר חברי האגודה בשטח הפרדס הגדול. אם וכאשר יהיה שינוי ייעוד וקרקע הפרדס הגדול וחלוקה מחדש במסגרת תוכניות פיתוח". המשמעות של לתת למשק זכויות שוות,

עו"ד י. אילן:

העד, מר עופר:

רגע, לא שאלתי משמעות. נאמר במכתב נחלה מלאה?

עו"ד י. אילן:

זה מה שכתוב, פה, זה נחלה מלאה.

העד, מר עופר:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

כאשר משמעות "נחלה מלאה" – היא זכויות שוות ולא זכויות חלקיות, וכאשר התחייבות הנתבעת היא כאמור לזכויות שוות ולא זכויות חלקיות – הרי ההתחייבות היא ל"נחלה מלאה". כאן המקום לציין שנראה שמבחינתם של התובעים, אף לא משנה כיצד תכונה נחלתם – ובלבד שיקבלו זכויות שוות בחלוקות עתידיות ולא רק מחצית הזכויות באופן שהתובעת ניסתה לנשלם בהחלטה משנת 2020.

13.3 נימוק שני מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – מכתב נוסף של הנתבעת והפעם מיום

9.8.1992

(א) אימם המנוחה של התובעים מחתה על כך שבמסגרת ההחלטה מיום 3.6.1992 לפיה המשק הוא "נחלה מלאה", לא נכללה גם הבהרה לפיה עדיין משק ליפוביצקי זכאי ל-1 דונם עבור 2 יח' שיכון בנים – וזאת כאמור בהחלטת הוועד מיום 21.4.1982 ובהחלטה מיום 21.12.1982 (החלטות שפורטו בסעיף 11.4 ו-11.6 לעיל). וכך פנתה האם המנוחה כמעט מיד אל הנתבעת במכתב דרישה והבהרה מיום 16.7.1992 (נספח 18 לתצהירי התובעת 1). כבר מכותרתו של המכתב למדים שמכתב זה היה מכתב שביעי ברצף מכתבים שהחל ביום 9.7.1991.

(ב) ומה היתה תשובת הנתבעת? הנתבעת השיבה ביום 9.8.1992 מכתב בחתימת יו"ר הוועד יהודה עפרון – מכתב שהוא זהה לאחד לאחד להודעה מיום 25.6.1992 שהובאה זה עתה בסעיף 13.2(א) לעיל.

(ג) וכך, בדרכה, התעלמה הנתבעת בתשובתה לחלוטין מאימם של התובעים ומפנייתה. אך עוד יש להפנות לכך – שניתן לראות כיצד הנתבעת מתחייבת פעם שניה בכתב התחייבות שמשמעה היא שמשק ליפוביצקי הוא בגדר "נחלה מלאה".

13.4 נימוק שלישי מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – ריכוז רישום הנחלות כפי שערכה

הנתבעת במסמך משנת 1997

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

(א) בשנת 1997 הנפיקה הנתבעת מסמך שעניינו "חלקות ב' ו-ג' – השתתפות בפרוייקטים". החשוב לנו הוא הנספח למכתב אשר כלל רישום המשקים והנחלות – תוך פירוט ביחס לכל נחלה מה חלקה היחסי בפרוייקט (נספח 20 לתצהיר התובעת 1).

(ב) וכך ניתן לראות שאכן יש נחלות מעטות שחלקן הוא 44% (נחלת אמבר); 50% (נחלת בר); 58% (נחלת מידצניק); 50% (נחלת קאופר); ועוד 50% (נחלת שטרנשוס).

אך מה באשר לנחלת משק ליפוביצקי? באשר למשק ליפוביצקי נכתב במפורש שחלקו הוא 100% (ר' מס"ד 36 בטבלה שצורפה כנספח 20 לתצהיר התובעת 1).

13.5 נימוק רביעי מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – פרוטוקול והחלטת ישיבת הוועד מיום

13.8.2000

(א) בשנת 2000 פנה משק ליפוביצקי וביקש "לקבל לעיבוד חקלאי חלקתם בחלקה ג'". דיון בענין זה התקיים ביום 9.8.2000 (נספח 22 לתצהיר התובעת 1) ולאחר מכן ניתנה החלטה בישיבה מיום 13.8.2000 (נספח 23 לתצהיר התובעת 1).

(ב) בהחלטה מיום 13.8.2000 נדחתה פניית משק ליפוביצקי תוך הפניה להחלטה מיום 3.6.1992. נוסח ההחלטה הובא בפרוטוקול הישיבה מיום 13.8.2000 כך –

"מאחר ושינוי ההבטחה הראשוני נעשה עפ"י בקשת משק ליפוביצקי וההחלטה

שהתקבלה ביום 3.6.92 התקבלה בהסכמת שני הצדדים, אין מקום לשנות את

ההחלטה."

בהחלטה הפנתה הנתבעת להחלטה מיום 3.6.1992, אותה החלטה שמשמעה שהמשק הוא בגדר "נחלה מלאה". עוד נטען שהחלטת 3.6.1992 "התקבלה בהסכמת שני הצדדים" – טענה שאינה אמת (!) שכן לא זו בלבד שלא היתה "הסכמת שני הצדדים" אלא אימם המנוחה של התובעים הזדעקה על כך שההחלטה מיום 3.6.1992, לא כוללת את ההתחייבות לפיצוי ור' למשל סעיף 13.3

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

לעיל. כך או כך – הנתבעת שבה על התחייבותה ושוב בכתב לפיה בהתאם להחלטת 3.6.1992 - משק ליפוביצקי הוא בגדר "נחלה מלאה".

13.6 נימוק חמישי מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – הודעת מזכירות האגודה מיום

21.8.2000

ביום 21.8.2000 פנתה הנתבעת בכתב לאימם המנוחה של התובעים ומסרה את החלטת הוועד לפיו - "מאחר ושינוי ההבטחה הראשוני נעשה עפ"י בקשת משק ליפוביצקי והחלטה שהתקבלה ביום 3.6.92 התקבלה בהסכמת שני הצדדים, אין מקום לשנות את ההחלטה".

13.7 נימוק שישי מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – הודעת הנתבעת מיום 27.5.2001

באמצעות ב"כ, עו"ד רמי אבידע

(א) משק ליפוביצקי לא שקט על השמרים וחזר ודרש פיצוי בגין הקרקע, כאמור בהחלטה כבר מיום 21.12.1982. וכך ניתן לראות פניה מיום 30.1.2001 ופניה מיום 3.5.2001 (נספחים 25 ו-26 לתצהיר התובעת 1).

(ב) בתשובה התקבל מכתב הנתבעת מיום 27.5.2001, באמצעות ב"כ עו"ד רמי אבידע (נספח 27 לתצהיר התובעת). הנתבעת, פעם נוספת, הפנתה את אנשי משק ליפוביצקי להחלטה מיום 3.6.1992 ואפילו שבה וציטטה את ההחלטה - "בהתייחס להחלטות הועד מיום 21/12/1982, בענין פרדס משק ליפוביצקי, הוחלט לשנות את ההחלטה הנ"ל ולתת למשק ליפוביצקי זכויות שוות לשאר חברי האגודה בשטח הפרדס הגדול, אם וכאשר יהיה שינוי ייעוד בקרקע הפרדס הגדול וחלוקה מחדש, במסגרת תכניות הפיתוח, לפי יוזמת והחלטות האגודה".

(ג) ברור היה שהנתבעת גמרה אומר בליבה לחמוק מהתחייבויות 21.12.1982 להעניק למשק ליפוביצקי פיצוי על נטילת הקרקע מחלקו. אך עוד ברור היה, ופעם נוספת נכתב – שלמשק ליפוביצקי יש "זכויות שוות", קרי הוא בגדר "נחלה מלאה".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

13.8 נימוק שביעי מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – הודעת הנתבעת מיום 5.6.2001

באמצעות ב"כ, עו"ד רמי אבידע

משק ליפוביצקי שב בפניה אל הנתבעת, אשר נשלחה ישירות לעו"ד רמי אבידע (פניה מיום 3.6.2001, נספח 28 לתצהיר התובעת 1). בתשובה קצרה בת שורה וחצי – השיבה הנתבעת באמצעות עו"ד אבידע שהאמור בפניית המשק "אינו מה שהוסכם" והפנתה לאשר "הוסכם", כטענת הנתבעת, בשנת 1992 (המכתב צורף כנספח 29 לתצהיר התובעת 1).

הנתבעת אינה דוברת אמת, כך ממש, כאשר היא טוענת להסכמות משנת 1992. ניתן לראות שהנתבעת אינה דוברת אמת שכן כבר מיד ובשנת 1992 הודיעה אימם המנוחה של התובעים שיש להוסיף להחלטה מיום 3.6.1992 את נושא הפיצוי.

אך לגופו של ענין ולסעד המבוקש בהליך כאן – הרי מכתב זה הוא חזרה על ההתחייבות לפיה למשק ליפוביצקי יש "זכויות שוות", קרי הוא בגדר "נחלה מלאה".

13.9 נימוק שמיני מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – תשובת הנתבעת מיום 27.7.2001

באמצעות ב"כ, עו"ד רמי אבידע

(א) משק ליפוביצקי הוסיף לעמוד על זכויותיו באשר לפיצוי בגין הקרקע, זאת כאשר הבהיר שיש להוסיף החלטה בדבר פיצוי זה להתחייבות בכתב לפיה למשק יש "זכויות שוות", קרי הוא בגדר "נחלה מלאה".

(ב) הפעם פנה משק ליפוביצקי באמצעות עו"ד מירה בורנשטיין במכתב מיום 24.7.2001 ישירות לעו"ד רמי אבידע אשר השיב בשם הנתבעת ביום 17.7.2001 (נספחים 30 ו-31 לתצהיר התובעת 1). בתשובת הנתבעת באמצעות עו"ד אבידע היא שבה וציטטה את ההחלטה מיום 3.6.1992 לפיה "בהתייחס להחלטות הועד מיום 21/12/1982, בענין פרדס משק ליפוביצקי, הוחלט לשנות את ההחלטה הנ"ל ולתת למשק ליפוביצקי זכויות שוות לשאר חברי האגודה בשטח הפרדס הגדול, אם וכאשר יהיה שינוי ייעוד בקרקע הפרדס הגדול וחלוקה מחדש, במסגרת תכניות הפיתוח, לפי יוזמת והחלטות האגודה".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'

עוד טענה הנתבעת כאילו ההחלטה מיום 3.6.1992 התקבלה בהסכמה, טענה שאינה אמת כפי שכבר צוין בסעיף 13.5 לעיל) כאשר הפעם נוספה אמירה לפיה – "לנטען ע"י מרשתך בנוגע להסכמה אין ידיים ורגליים".

(ג) אך לגופו של ענין ולסעד המבוקש בהליך כאן – הרי מכתב זה הוא חזרה על ההתחייבות לפיה למשק ליפוביצקי יש "זכויות שוות", קרי הוא בגדר "נחלה מלאה".

13.10 נימוק תשיעי מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – תשובת הנתבעת מיום 23.8.2001

באמצעות ב"כ, עו"ד רמי אבידע

(א) משק ליפוביצקי שב ופנה באמצעות עו"ד מירה בורנשטיין אל הנתבעת. הפניה הופנתה לעו"ד רמי אבידע שהשיב ביום 23.8.2001 בתשובה בת מעט יותר משורה אחת לפיה – "האמור במכתבי מיום 27.7.00 למשפ' ליפוביצקי תקף" (נספח 33 לתצהיר התובעת 1).

(ב) ככל הנראה טעה עו"ד אבידע והתכוון לתשובה מיום 27.7.2001 שהובאה בסעיף 13.9 לעיל ולא 27.7.00. כך או כך, בעוד הנתבעת עמלה לחמוק מהתחייבותה מיום 21.12.1982 למתן פיצוי בגין עשרת הדונם שנגרעו ממשק ליפוביצקי – הרי היא שבה ומאששת פעם נוספת ש למשק ליפוביצקי יש "זכויות שוות", קרי הוא בגדר "נחלה מלאה".

13.11 נימוק עשירי מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – החלטת הנתבעת מיום 16.11.2011

וכן מכתב הנתבעת מיום 21.11.2011

(א) ביום 16.11.2011 התקיימה ישיבת ועד האגודה (נספח 37 לתצהיר התובעת 1). החלטה זו היא במועד מאוחר להחלטה 1/76 אליה אתייחס בסעיף 14 להלן. ההחלטה ניתנה כאשר כבר החלו טענות שונות, לאו דווקא מצד משק ליפוביצקי, באשר למקרקעין בכפר אז"ר.

(ב) באותה החלטה שבה ההתחייבות וההבהרה שמשמעה היא שמשק ליפוביצקי הוא בגדר נחלה מלאה". לענין זה יובא נוסח הדיון וההחלטה במלואם:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

"המשפחה ביקשה מכתב המאשר כי למרות שאין להם חלקה ג' הם בעלי זכויות שוות לשאר חברי האגודה מכיוון שנתנו את חלקתם לבקשת האגודה להגדלת סמינר אפעל. האגודה קיבלה שטח חלופי. הנושא עלה לאור ההחלטות בנושא ההחלטות שהתקבלו באסיפה לגבי חברים שקיבלו כספים בגין הפקעות שטחים. מצורף מכתב עו"ד האגודה למשפ' ליפוביזקי.

החלטה: מאשררים את מכתבו של עו"ד האגודה אבידע מתאריך 27/5/2001 למשפ' ליפוביזקי"

(ג) בהמשך לאותה החלטה, פנתה הנתבעת אל משק ליפוביזקי ביום 17.11.2021 (נספח 38 לתצהיר התובעת 1) והודיעה כך – "ועד האגודה בישיבתו מיום 16 נובמבר 2011 (פרוטוקול 15/2011) מאשרר בזאת את מכתבו של עו"ד האגודה מיום 27 במאי 2001 בנושא חלקה ג' וכל המשתמע ממכתב זה".

(ד) ומכל האמור לעיל עולה אישור נוסף ולמעשה "אשרור התחייבות" לכך שלמשק ליפוביזקי יש "זכויות שוות", קרי הוא בגדר "נחלה מלאה".

13.12 נימוק אחד עשר מאחד עשר לכך שהמשק הוא "נחלה מלאה" – הודעת הנתבעת מיום

6.8.2019 המתייחסת לחלוקת כספים ומבהירה שמשק ליפוביזקי הוא בגדר "נחלה מלאה"

(א) ביום 6.8.2019 פנתה הנתבעת במכתב שעניינו חלוקת פיצוי בגין חלק מקרקעות הכפר, ואשר כותרתו היא – "פרוט חלוקת פיצוי כספי בגין תכנית תל השומר דרום/ תל 1023".

(ב) על הפניה חתומה מזכירת האגודה גב' שרה'לה לפיד אמסלם ומפורט בו שסך של 6,171,585 ₪ "יחולק לכלל 76 בעלי הנחלות בהתאם להחלטה 1/76". החשוב לעניינינו שבפניה הובהר למשק ליפוביזקי כך (ההדגשות לא במקור):

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

"מכיוון שעל פי החלטה 1/76 ברשותכם חלקה מלאה, חלקכם בהשבה זו בגין

מרכיב התמריץ הינו 81,200 ₪ ברוטו לפני מס"

צא וראה, גם בעת חלוקת סכומי כסף בחנו והבהירו שמשק ליפוביצקי הוא בגדר "נחלה מלאה",

או כלשון ההודעה – "חלקה מלאה".

14. דיון בנושא רביעי מחמישה בפסק הדין – התייחסות לטענתה הכבושה של הנתבעת כאילו החלטה 1/76

מיום 30.8.2010 מאיינת כל זכות וטענה של משק ליפוביצקי

14.1 הנתבעת טענה שהחלטה 1/76 מיום 30.8.2010 מאיינת כל זכות של משק ליפוביצקי. כפי שהוזכר

לעיל - כעשר שנים לאחר אותה החלטה, ובניגוד להתחייבויות בכתב ולהתנהלות בין הצדדים (ור'

סעיף 11.8 לעיל) שלחה הנתבעת לפתע ביום 12.12.2020 הודעה אל התובעים ובה נמסר כך –

"נחלת ליפוביצקי תחשב כנחלה חסרה לצורך החלטה 1/76 (סעיף ב4ב') ועל כן הינה

זכאית ל-50% מהחלוקות".

טענה זו, תוך הפניה להחלטה 1/76 היא טענה חסרת בסיס שיש לדחות וזאת מהנימוקים שיובאו להלן.

14.2 נימוק ראשון מארבעה לכך שיש לדחות טענות הנתבעת באשר להחלטה 1/76 – נימוקי הנתבעת

נסתרים כבר מעיון בהודעה למשק ליפוביצקי

(א) ההחלטה לנשל את משק ליפוביצקי ממחצית מזכויות בחלוקות התקבלה בישיבת ועד מיום

10.12.20 (הפרוטוקול צורף כנספח 50 לתצהיר התובעת 1) והוחלט כך:

"לאמץ את עמדת עו"ד אבידע ולאשר את ההחלטה כי נחלה זו תחשב כנחלה

חסרה (50%) לענין חלוקה לפי החלטה 1/76"

ובעקבות ההחלטה המנשלת נשלחה למשק ליפוביצקי הודעה מיום 12.12.2020 (נספח 51 לתצהיר

התובעת 1) ובה נכתב כך –

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

"עמדת היועץ המשפטי של האגודה, שאומצה על ידי הוועד הינה כי נחלת ליפוביצקי תחשב כנחלה חסרה לצורך החלטה 1/76 (סעיף ב.4) ועל כן הינה זכאית ל-50% מהחלוקות"

הדעת מאוד לא נוחה מניסיון לעטות את החלטת הנישול במעטה של "עמדה משפטית". הנתבעת מפנה ל"עמדת היועץ המשפטי של האגודה" – ואולם ניסיון למצוא צידוק משפטי מלמד במלוא הכבוד שאין שום בסיס משפטי לטענה המפנה לסעיף ב.4 ב' להחלטה 1/76. לא ברור כיצד הובאה "עמדה משפטית" תלושה לחלוטין ממילות סעיף ב.4 ב' להחלטה 1/76. על כך בפסקה הבאה.

(ב) סעיף ב.4 ב' להחלטה 1/76 (צורפה כנספח 34 לתצהיר התובעת 1) קובע כך, כאשר ההדגשות לא במקור:

"פיצוי שהתקבל אצל בעלי נחלות ממקורות פרטיים והאגודה קיבלה קרקע חלופית בעבור ההפקעה

...

(ג) יחזירו את התמורה ורק אז דינם יהיה כדין נחלות מלאות"

כלומר – על מנת להיכנס לגדרו של סעיף ב.4 ב' להחלטה 1/76, צריך שיתקיימו שני תנאים מקדמיים מצטברים. שני התנאים הם כדלקמן:

- **תנאי ראשון לקיום החלטת 1/76 (פיצוי ממקורות פרטיים)**, ההחלטה מתייחסת רק למי שקיבל פיצוי "ממקורות פרטיים", וכבר בכך מובהר שאין רלוונטיות למשק ליפוביצקי, שכן זה לא קיבל פיצוי ממקורות פרטיים. יתרה מכך, בגין האדמה לא התקבל פיצוי בכלל (!) ור' הדיון בסעיף 12 לעיל. כיצד, אפוא, התקבלה "עמדה משפטית" כאשר תנאי ראשון זה כלל לא התקיים? איזו הוכחה היתה לנתבעת בדבר קבלת כספים ממקורות פרטיים? כלום. שום הוכחה לא היתה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

- **תנאי שני לקיום החלטה 1/76 (קרקע לאגודה)**, תנאי שני להחלטה הוא שהאגודה קיבלה קרקע חלופית. כאן ייאמר שהאגודה אכן קיבלה קרקע חלופית – 20 דונם כמפורט בסעיף 11 לעיל. אך עוד ייאמר שהנתבעת ניסתה לטעון שכלל לא קיבלה קרקע חלופית. הנתבעת נוקטת בגישה של 'תאחז בזה וגם מזה אל תנח את ידך' – וכך אינה מהססת מלטעון דבר והיפוכו. לטעון שלא התקבלה הקצאה של קרקע חלופית, ובמקביל לנשל את משק ליפוביזקי ממחצית מזכויותיו על בסיס הנחה כאילו כן התקבלה הקצאה של קרקע חלופית. והינה לפנינו התנהלות שלכל הפחות היא התנהלות חסרת תום לב – והכל בניסיון לשוות להתנהלות הלא ראויה מעטה משפטי.

(ג) זאת ועוד - סעיף ב.4ב' מאפשר לבעל "נחלה חסרה" להשיב (כלשון ההחלטה) את תמורת הפיצוי שהתקבל ממקורות פרטיים ובמקרה כזה תהפוך הנחלה ל"נחלה מלאה". ואולם – אך ברור שמשק ליפוביזקי לא יכול להשיב את הפיצוי שקיבל, שכן לא קיבל כל פיצוי.

14.3 **נימוק שני מארבעה לכך שיש לדחות טענות הנתבעת באשר להחלטה 1/76 – לאחר ההחלטה פנה**

משק ליפוביזקי וקיבל בשנת 2011 אישור ועד הנתבעת

(א) משק ליפוביזקי פנה לאחר החלטה 1/76 אל הנתבעת וביקש אישור לכך שלמרות "שאינ להם חלקה ג'" הרי הם בעלי זכויות שוות. התייחסתי לכך גם בסעיף 13.11 לעיל, תוך הפניה לכך שהנתבעת התחייבה והבהירה שמשק ליפוביזקי הוא אכן "נחלה מלאה" כעת אתייחס לאותה התנהלות תוך הפניית הזרקור לכך שהתנהלות זו היא כשנה לאחר החלטה 1/76.

(ב) ביום 16.11.2011 התקיימה ישיבה של ועד האגודה (נספח 37 לתצהיר התובעת 1) פרוטוקול הדיון והחלטה בישיבה זו הוא כדלקמן:

"המשפחה ביקשה מכתב המאשר כי למרות שאינ להם חלקה ג' הם בעלי זכויות שוות לשאר חברי האגודה מכיוון שנתנו את חלקתם לבקשת האגודה להגדלת סמינר אפעל. האגודה קיבלה שטח חלופי. הנושא עלה לאור ההחלטות בנושא ההחלטות שהתקבלו באסיפה לגבי חברים שקיבלו כספים בגין הפקעות שטחים. מצורף מכתב עו"ד האגודה למשפ' ליפוביזקי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

החלטה: מאשררים את מכתבו של עו"ד האגודה אבידע מתאריך 27/5/2001

למשפ' ליפוביצקי"

בהמשך לאותה החלטה, פנתה הנתבעת אל משק ליפוביצקי ביום 17.11.2021 (נספח 38 לתצהיר התובעת 1) והודיעה כך – "ועד האגודה בישיבתו מיום 16 נובמבר 2011 (פרוטוקול 15/2011) מאשרר בזאת את מכתבו של עו"ד האגודה מיום 27 במאי 2001 בנושא חלקה ג' וכל המשתמע ממכתב זה".

(ג) וכאן יודגש שוב – משק ליפוביצקי פנה לאחר החלטת 1/76, הדיון התקיים במפורש ו'ברחל ביתך הקטנה' באשר לשאלת זכויות הנחלה. אם היה בסיס לטענת הנתבעת לפיה החלה 1/76 נישלה את משק ליפוביצקי ממחצית מזכויותיו – הרי כבר ביום 16.11.2011 היתה הנתבעת מציינת זאת.

14.4 נימוק שלישי מארבעה לכך שיש לדחות טענות הנתבעת באשר להחלטה 1/76 – נספח 20

לתצהיר חיים רזניק (מטעם הנתבעת) וטבלה מפורטת שבו

(א) חיים רזניק הציג כנספח 20 מסמך שהוכן לישיבת האסיפה הכללית ביום 27.9.2017. המסמך כלל מצגת מפורטת המייחסת ל"איחוד קרקעות וחלוקת התמורות לנחלות מהפקעות והשבות".

(ב) החשוב לענייננו הוא טבלה מפורטת שצורפה בדף האחרון של המצגת (ע"מ 153 לנספחי תצהירו של חיים רזניק). בטבלה מופיע חלקה של כל נחלה בפיצוי וזאת תחת העמודה "חלקו של כל חבר בפיצוי באחוזים". ואכן ניתן לראות שחלקו של משק ליפוביצקי הוא 1.316% בדיוק כמו חלקם של הרוב המכריע של המשקים האחרים.

(ג) כלומר – גם לאחר החלטה 1/76 וגם כאשר הנתבעת ערכה עבודת מטה והכנה לקראת תחשיבי חלוקה – היה ברור שהחלטה 1/76 לא משפיעה על זכויות משק ליפוביצקי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

14.5 נימוק רביעי מארבעה לכך שיש לדחות טענות הנתבעת באשר להחלטה 1/76 – הודעת הנתבעת

מיום 6.8.2019 המתייחסת לחלוקת כספים ומבהירה שמשק ליפוביזקי הוא בגדר "נחלה מלאה"

(א) כפי שצוין גם בסעיף 13.12 לעיל - ביום 6.8.2019 פנתה הנתבעת במכתב שעניינו חלוקת פיצוי

בגין חלק מקרקעות הכפר, ואשר כותרתו היא - "פרוט חלוקת פיצוי כספי בגין תכנית תל

השומר דרום/ תל 1023".

(ב) הפניה מתבססת ישירות על החלטה 1/76 ונכתב בה כך (ההדגשות לא במקור):

"מכיוון שעל פי החלטה 1/76 ברשותכם חלקה מלאה, חלקכם בהשבה זו בגין

מרכיב התמריץ הינו 81,200 ₪ ברוטו לפני מס"

כלומר - כאשר בחנה הנתבעת את החלטה 1/76 ובחנה יישום ספציפי למשק ליפוביזקי, הרי אף

היא ציינה "שעל פי החלטה 1/76 ברשותכם חלקה מלאה".

15. דיון בנושא חמישי מחמישה בפסק הדין – התייחסות לטענתה הכבושה של הנתבעת כאילו פסק הבוררות

מיום 18.6.2017 מאיין כל זכות וטענה של משק ליפוביזקי

15.1 ביום 18.6.2017 ניתן על ידי עו"ד דוד גילת (נספח 42 לתצהיר התובעת 1). פסק הבורר התייחס

בעיקרו למה שהוגדר כך (הפסקה הראשונה לפסק הבורר):

"סלע המחלוקת העיקרי המונח להכרעתי בהליך הבוררות דנא, בתמצית הינו דרישתם

של 50 בעלי נחלות באגודה לקבלת פיצוי כספי בגין העובדה כי לא הוקצה להם משק

עזר בשנות ה-50, כפי שהוקצה ליתר 26 בעלי הנחלות באגודה"

ומכאן הגיעה הנתבעת, בדרך לא דרך, לטענה כאילו פסק הבורר איין את זכויות משק ליפוביזקי

באשר לטענתם ל"נחלה מלאה".

אין מקום לטענת הנתבעת כאילו פסק הבורר מאיין את זכויות כל קשר בין פסק הבורר לבין טענת

משק ליפוביזקי להגדרתו כ"נחלה מלאה" ולענין זה יובאו הנימוקים בפסקאות הבאות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

15.2 נימוק ראשון מארבעה לכך שאין בסיס לטענת הנתבעת לפיה פסק הבורר איין את זכות משק ליפוביצקי ל"נחלה מלאה" – אין בפסק הבורר שום הכרעה המתייחסת להיקף הנחלה של משק ליפוביצקי

הפוך בפסק הבורר והפוך בו ולא תמצא כל קביעה באשר להיקף זכויות הנחלה של משק ליפוביצקי.

15.3 נימוק שני מארבעה לכך שאין בסיס לטענת הנתבעת לפיה פסק הבורר איין את זכות משק ליפוביצקי ל"נחלה מלאה" – לא היתה כל סיבה שמשק ליפוביצקי יעתור לדיון בעניינו וזאת משום שעובר למינוי הבורר נקבע שמשק ליפוביצקי הוא "נחלה מלאה"

(א) ביום 30.12.12 פנתה הנתבעת בפניה כוללת (נספח 39 לתצהיר התובעת 1) בה נכתב – "הננו להודיעכם כי הוגשה תביעה שהעתקה רצ"ב, המתבררת לפני הבורר עו"ד דוד גילת". עוד נכתב בפניה כך – "באם רצונכם להשמיע עמדתכם בנוגע לתביעה, נא העבירו התייחסות לתביעה".

(ב) אנשי משק ליפוביצקי בהחלט היו מעוניינים ליטול חלק בתביעה ואולם זאת בשל קיפוחם יחד עם עשרות משקים אחרים בחלוקת חלקות ב"שיכון בנים". לכך אתייחס בסעיף 15.4 להלן. ואולם – אך ברור הוא שאנשי משק ליפוביצקי לא פנו בשאלה לגבי זכויותיהם כ"נחלה מלאה" ברור שלא היתה פניה כזו, מכיוון שמשק ליפוביצקי החזיק בידיו אישור חד משמעי שגם לאחר החלטה 1/76 – זכויותיו לא השתנו.

(ג) לענין זה ר' החלטת ישיבת הוועד מיום 16.11.2011 (נספח 37 לתצהיר התובעת 1 שנדון גם בסעיפים 13.11 ו-14.3 לעיל) שם הבהירה הנתבעת שמשק ליפוביצקי הוא אכן "נחלה מלאה" וכלשון הפרוטוקול וההחלטה -

"המשפחה ביקשה מכתב המאשר כי למרות שאין להם חלקה ג' הם בעלי זכויות שוות לשאר חברי האגודה מכיוון שנתנו את חלקתם לבקשת האגודה להגדלת סמינר אפעל. האגודה קיבלה שטח חלופי. הנושא עלה לאור ההחלטות בנושא ההחלטות שהתקבלו באסיפה לגבי חברים שקיבלו כספים בגין הפקעות שטחים. מצורף מכתב עו"ד האגודה למשפ' ליפוביצקי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

החלטה: מאשררים את מכתבו של עו"ד האגודה אבידע מתאריך 27/5/2001

למשפ' ליפוביצקי"

כפי שהוצג גם לעיל, הרי בהמשך לאותה החלטה פנתה הנתבעת אל משק ליפוביצקי ביום 17.11.2021 (נספח 38 לתצהיר התובעת 1) והודיעה כך – "ועד האגודה בישיבתו מיום 16 נובמבר 2011 (פרוטוקול 15/2011) מאשרר בזאת את מכתבו של עו"ד האגודה מיום 27 במאי 2001 בנושא חלקה ג' וכל המשתמע ממכתב זה".

(ד) אך ברור הוא שמשק ליפוביצקי לא היה צריך להעלות בבוררות טענה באשר לזכויות הנחלה, שכן באשר לכך לא היתה כל מחלוקת. זכויות המשק הן זכויות "נחלה מלאה".

15.4 נימוק שלישי מארבעה לכך שאין בסיס לטענת הנתבעת לפיה פסק הבורר אינן את זכות משק ליפוביצקי ל"נחלה מלאה" – משק ליפוביצקי אכן ביקש להשתתף בבוררות אך זאת בשל קיפוח עשרות נחלות בחלוקת חלקות שיכון בנים

(א) משק ליפוביצקי שקל והחליט לבקש ליטול חלק בבוררות – אך יודגש שהבקשה התייחסה אל "אי שוויון – חלוקת שיכון בנים" ונכללה בה טענה באשר ל"נושא הקיפוח המתמשך שרק 26 נחלות נהנות מהטבה כלכלית משמעותית" ואילו נחלות אחרות כלל לא קיבלו מגרש לשיכון בנים (נספח 40 לתצהיר התובעת 1).

(ב) אנשי משק ליפוביצקי אף פנו אל רשם האגודות השיתופיות בבקשה ליטול חלק בבוררות בשל הקיפוח בחלוקת מגרשים ב"שיכון בנים".

(ג) צא וראה, ההתייחסות היחידה של משק ליפוביצקי היתה לקיפוחם יחד עם עשרות נחלות אחרות בחלוקת חלקות ב"שיכון בנים" לא היתה כל התייחסות להגדרת המשק כ"נחלה מלאה" שכן גם לא היתה מחלוקת בדבר זכויות המשק כ"נחלה מלאה" ..

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

15.5 נימוק רביעי מארבעה לכך שאין בסיס לטענת הנתבעת לפיה פסק הבורר אינן את זכות משק

ליפוביצקי ל"נחלה מלאה" – התנהלות הנתבעת במשך שנים לאחר פסק הבורר

אילו סברה הנתבעת שאכן יש רלוונטיות בין פסק הבורר לבין זכויות משק ליפוביצקי – הרי לא היתה מתייחסת אל המשק כאל "נחלה מלאה". לענין זה ר' התנהלות הנתבעת בשנת 2017 ואפילו בשנת 2019, תוך שהיא מבהירה שהמשק הוא בגדר "נחלה מלאה". ההתנהלות פורטה בסעיפים 13.12 וכן 14.4 לעיל ומתייחסת למצגת שצירך חיים רזניק מטעם הנתבעת וכן לחלוקת כספים שנערכה בהתאם למסמך מיום 6.8.2019.

16. שתי הערות לפני סיום וכן התייחסות לסעדים הנדרשים

16.1 הערה באשר לטענת הנתבעת בדבר התיישנות ושיהוי

(א) אין בסיס לטענת הנתבעת לפיה התביעה הוגשה בשיהוי ואף בהתיישנות. התביעה אכן מתייחסת להתנהלות בת עשרות שנים, אך הסעד הנדרש נובע מהחלטת הנתבעת מיום 10.12.20 (שצוטטה בסעיף 14.2 לעיל) המתיימרת לנשל את משק ליפוביצקי ממחצית מזכויותיו בחלוקות עתידיות ולהגדירו כ"נחלה חסרה" ולא כ"נחלה מלאה".

(ב) בין מועד ההודעה על ההחלטה (12.12.20) לבין מועד הגשת התביעה (21.3.2022) עברו כחמישה עשר חודשים בלבד. בוודאי שבתקופה זו לא התיישנה התביעה. זאת ועוד – אין לראות בחמישה חודשים כשיהוי בהגשת התביעה.

16.2 הערה באשר לעדות וכן בדיקת חבר הוועד עו"ד יונתן שרמן

(א) הנתבעת הפנתה לדו"ח בדיקה שערך חבר הוועד ומי שבעצמו היה נתבע בתחילה – עו"ד יונתן שרמן. בדו"ח הבדיקה וכן בעדותו, ביקש עו"ד שרמן לתמוך בעמדת הנתבעת, זאת כאשר הוא מודה שהוא מכיר את ההתנהלות רק ממסמכים.

(ב) אין מקום להתייחס לדברים שהובאו על ידי עו"ד שרמן וזאת מהנימוקים הבאים:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

- ראשית, אם אכן התייחס עו"ד שרמן למסמכים, היכן הם? דו"ח הבדיקה וכן עדותו הזכירו מעט מאוד מסמכים. אין מדובר בדו"ח או בעדות הנושאים את עצמם, הנתמכים במסמכים אותם ניתן לבדוק ובאופן שניתן להתחקות אחרי "מסקנות" עו"ד שרמן.
- שנית, בהינתן העובדה שמסקנות עו"ד שרמן מבוססות על "מסמכים", הרי אין בדבריו כל יתרון על פני הניתוח המשפטי של כל אחד מבאי כח הצדדים ועל פני המסקנות המשפטיות בפסק הדין כאן. אין מדובר בטענות עובדתיות הידועות רק לו ובוודאי שאין מדובר בחוות דעת של מומחה אליה יש להתייחס.

16.3 התייחסות לסעדים הנדרשים ועל כך שיש לקבוע רק את הסעד הראשון הנתבע

(א) התובעים עותרים, כאמור, לסעדים הבאים:

- מתן צו המצהיר, מורה וקובע שיש לראות בהם בעלי זכויות ב"נחלה מלאה", לצורך חלוקת כספים על ידי הנתבעת או כל פעולה אחרת שנעשית על ידי הנתבעת ובפרט לצורך חישוב חלוקת פיצויים בתחומי כפר אז"ר. זאת ככל "נחלה מלאה" אחרת במושב.
- מתן צו האוכף על הנתבעת לקיים הסכמות שגובשו והתחייבויות עבר שנתנה ולפיהן יש לראות את משק התובעים כ"נחלה מלאה" לצורך חלוקת כספים על ידי הנתבעת או כל פעולה אחרת שנעשית על ידה.
- קביעה הצהרתית לפיה החלטה הקובעת שבשל נטילת שטחים מחלקה ג' המשויכים לנחלה, זכאים בעלי הזכויות בנחלה לחלוקת כספים בשיעור מופחת, היא החלטה שהתקבלה תוך הפרת הסכם והתחייבות כלפי התובעים או כלפי אימם המנוחה ולכן יש לבטלה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזר מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ואח'

- צו המצהיר שהחלטת חברי הוועד (הנתבעים 2-8 אשר התביעה כנגדם נמחקה) שלא להכיר בזכויות התובעים כבעלי "נחלה מלאה" מהווה גרם הפרת חוזה, הפרת חובת אמון ונאמנות וגזל, ומכאן הם האחראים לכל נזק שיגרם לתובעים.

(ב) הסעד הממזה והנכון להעניק הוא הסעד הראשון, קרי מתן צו הקובע ש"יש לראות בתובעים כבעלי זכויות ב"נחלה מלאה", לצורך חלוקת כספים על ידי הנתבעת או כל פעולה אחרת שנעשית על ידי הנתבעת ובפרט לצורך חישוב חלוקת פיצויים בתחומי כפר אז"ר. זאת ככל "נחלה מלאה" אחרת במושב".

הצווים הנוספים המבוקשים הם בחלקם חזרה על הצו הראשון. חלק אחר של הצווים המבוקשים הנוספים הוא בגדר ניסיון לקבוע כבר עתה מה תהיה תוצאת הליך שיוגש בטענה שלא התייחסו אל התובעים כבעלי זכות ל"נחלה מלאה. ככל שיהיה צורך לבחון בעתיד פיצוי או סעד בשל התייחסות אל משק ליפוביצקי כאל נחלה שהיא לא "נחלה מלאה" – הרי הנכון יהיה לדון בכך בהליך נפרד בעתיד. אין מקום ואף לא ניתן כעת להעניק סעד כללי הצופה כל התרחשות בעתיד.

17. סוף דבר

לאור האמור לעיל התביעה מתקבלת בעיקרה ואני קובע כי יש לראות בתובעים כבעלי זכויות ב"נחלה מלאה", לצורך חלוקת כספים על ידי הנתבעת או כל פעולה אחרת שנעשית על ידי הנתבעת ובפרט לצורך חישוב חלוקת פיצויים בתחומי כפר אז"ר. זאת ככל "נחלה מלאה" אחרת במושב.

בנוסף אני מחייב את הנתבעת בתשלום הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בסך כולל של 60,000 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל.

ניתנה היום, בכ"ו אדר תשפ"ה, ב-26 מרץ 2025, בהעדר הצדדים.

אביים ברקאי, שופט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 45983-03-22 ברק ואח' נ' כפר אזור מושב עובדים להתיישבות הקלאית שיתופית בע"מ ואח'